

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

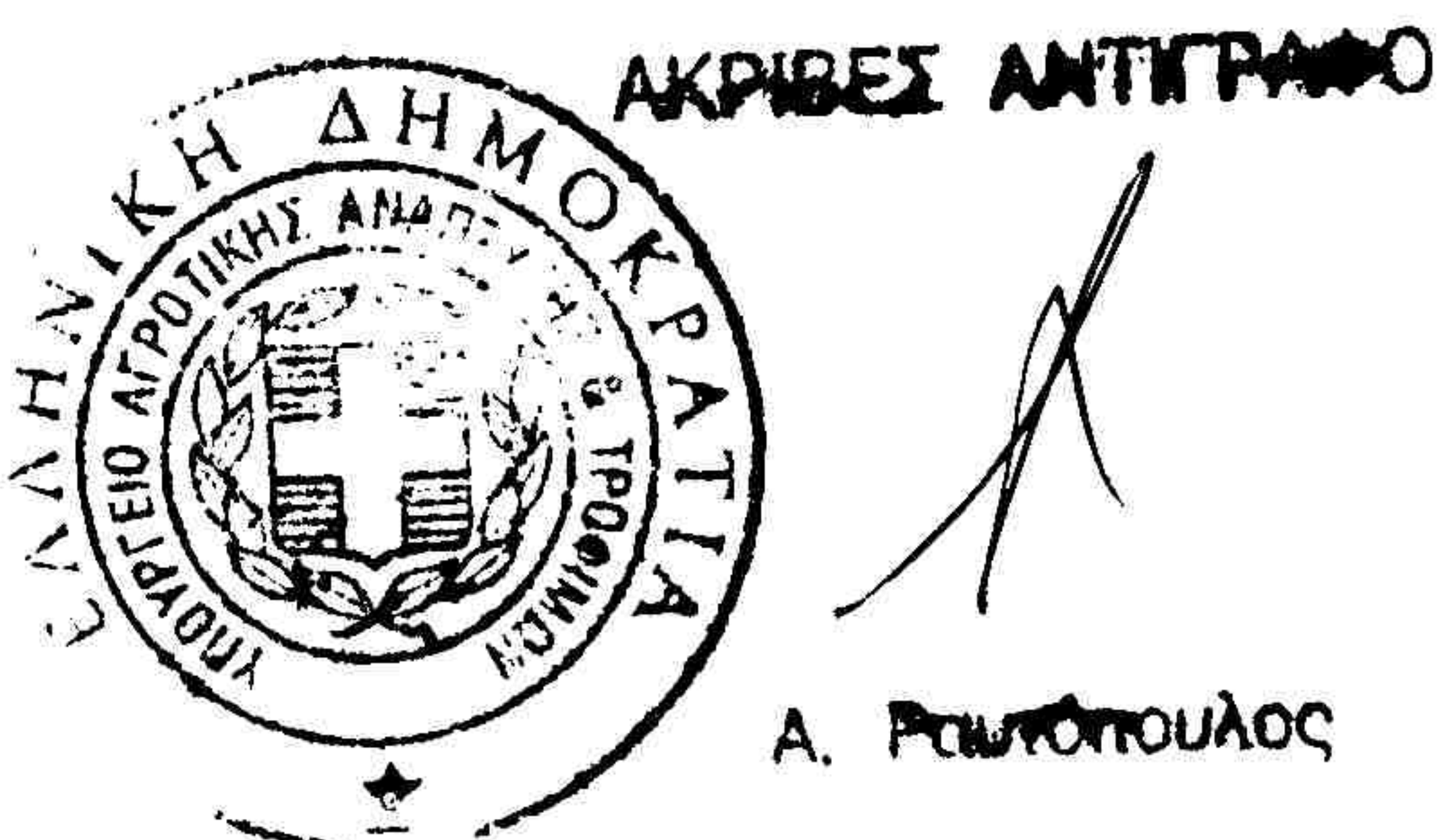
Αθήνα, 22-7-2013
 Αριθμ. Πρωτ.: 1238

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
 ✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Έρευνα περιβαλλοντικής οργάνωσης για φυτοφάρμακα»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 12753/10-7-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ο. Βουδούρης, Π. Μουτσινάς** και **Θ. Παραστατίδης**, διαβιβάζεται σχετικό έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Ο. Βουδούρη
2. Βουλευτή κ. Π. Μουτσινά
3. Βουλευτή κ. Θ. Παραστατίδη

✓

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ
ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΜΕΧΡΙ 18-7-2013

Αθήνα, 17 -7-2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΑΠΟ: Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤ.ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'

Ταχ. Δ/ση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΕΛΕΦΑΧ: 210 92 12 090
Πληροφορίες: Διον. Βλάχος
Τηλέφωνο: 210-928.72.38

ΠΡΟΣ: Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αχαρνών 2
ΕΝΤΑΥΘΑ
Email : axzu084@minagric.gr

ΘΕΜΑ.: «Έγγραφο της Βουλής των Ελλήνων» (Ερώτηση 12753/10-7-2013)

ΣΧΕΤ. Το από 15-7-2013 Υπηρεσιακό Σημείωμά σας

Απαντώντας στη με αριθ. 12753/10-7-2013, ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Βουδούρη Οδυσσέα, Μουτσινά Πάρη και Παραστατίδη Θεόδωρου, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

1. Στην ιστοσελίδα της Greenpeace αναρτήθηκε στις 13-5-2013 άρθρο με τίτλο: «Προσοχή! Φυτοφάρμακα σε φρούτα και λαχανικά» - «Έρευνα του ελληνικού γραφείου της Greenpeace αποκαλύπτει την ύπαρξη επικίνδυνων φυτοφαρμάκων σε μήλα, μπανάνες, αχλάδια, πατάτες, καρότα και κολοκύθια τα οποία πωλούνται στη χώρα μας».
2. Σύμφωνα με το άρθρο και τον επισυναπτόμενο πίνακα: «Συνολικά βρέθηκαν 27 διαφορετικές χημικές δραστικές ουσίες (πολλές από αυτές απαγορευμένες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης), των οποίων οι επίσημες εγκρίσεις αναγράφουν πως είναι ύποπτες καρκινογένεσεων, έχουν εξαιρετική τοξικότητα και πολλά άλλα. Αυτές οι ουσίες πλήττουν ανεπανόρθωτα την υγεία των αγροτών, θέτουν σε κίνδυνο την κτηνοτροφία και τον υδάτινο ορίζοντα, για να καταλήξουν στο δικό μας πιάτο χωρίς να το ξέρουμε. Η Greenpeace καλεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να αναλάβει επείγοντως δράση για το θέμα της χρήσης φυτοφαρμάκων και να προχωρήσει αμέσως στο δρόμο της βιώσιμης γεωργίας χωρίς χημικά και μεταλλαγμένα, με σεβασμό στην υγεία και το περιβάλλον».

Σχετικά με τα αναφερόμενα στο δημοσίευμα επισημαίνουμε τα παρακάτω:

1. Στο δημοσίευμα δεν γίνεται σαφές ότι δεν βρέθηκαν 27 χημικές ουσίες σε ένα δείγμα αλλά ότι αφορούν άθροιση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που βρέθηκαν συνολικά σε όλα τα εξετασθέντα δείγματα (συνολικά 24 δείγματα).
2. Στο δημοσίευμα δυσφημούνται οι Έλληνες αγρότες και το Υπουργείο μας αφού χαρακτηριστικά αναφέρεται: «το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης επιτρέπει και ενθαρρύνει τη χρήση τοξικών και επικίνδυνων ουσιών στην καλλιέργεια της τροφής μας. Ο καταναλωτής αλλά και ο αγρότης, βρίσκονται ανυπεράσπιστοι μπροστά στην αισχροκέρδεια των αγροχημικών εταιρειών και δεν έχουν δυνατότητα να ενημερωθούν επαρκώς». Παραβλέπεται ότι πληθώρα δειγμάτων ήταν **ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ** από Ισπανία (αχλάδια), Αίγυπτο (πατάτες), Ισημερινό (μπανάνες) με πλήθος υπολειμμάτων σε αυτά και στον επισυναπτόμενο πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία από την έγκριση κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί για αντίστοιχα προϊόντα στην Ελλάδα, ωσάν τα εισαγόμενα προϊόντα να είχαν ψεκαστεί στη χώρα μας. Παραβλέπεται ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 δεν επιτρέπεται να απαγορευτεί η εισαγωγή και διακίνησή τους στο έδαφος της Κοινότητας αν δεν υφίσταται υπέρβαση των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων (MRLs). Στην πραγματικότητα, σε όλες τις περιπτώσεις δειγμάτων εισαγόμενων προϊόντων τα ανιχνευθέντα υπολείμματα ήταν κατά πολύ λιγότερα – για την ακρίβεια υποπολλαπλάσια- των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων (MRLs) και φυσικά νομίμως διατίθενται στην Ελληνική αγορά, όπως θα συνέβαινε και σε κάθε άλλο Κράτος – Μέλος.

3. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι σύμφωνα με τον επισυναπτόμενο πίνακα στο δημοσίευμα της Greenpeace όλες οι εργαστηριακές αναλύσεις εμφανίζονται να έχουν γίνει την ίδια ημέρα (24-4-2013), το οποίο δεν είναι τεχνικά εφικτό ή τουλάχιστον δεν είναι εφικτό αν επιθυμεί κανείς αξιόπιστα αποτελέσματα. Τονίζεται ότι κάθε επίσημη ανάλυση απαιτεί αρκετό χρόνο να διεξαχθεί και σε κάθε επίσημη ανάλυση που έχει θετικό αποτέλεσμα απαιτείται η επανάληψή της αρκετές φορές έτσι ώστε να υπολογιστεί η αβεβαιότητα της μέτρησης και να αποκλειστεί η πιθανότητα λάθους.
4. Στο δημοσίευμα συνδέονται τα αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων υπολειμμάτων με τις φράσεις κινδύνου και τις προφυλάξεις που αναφέρονται στην ετικέτα του προϊόντος και αφορούν τους κινδύνους του παραγωγού που χρησιμοποιεί το πυκνό προϊόν και όχι τα υπολείμματα. Για παράδειγμα στην περίπτωση ανίχνευσης απειροελάχιστης συγκέντρωσης 0,039 mg/kg chlorpyrifos στα μήλα αναφέρονται: «Πολύ τοξικό για τις μέλισσες. Μην ψεκάζετε ανθισμένα φυτά. Καταστρέψτε τα ανθισμένα ζιζάνια. Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς. Μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον. Κρατείστε τα παραγωγικά ζώα μακριά από την ψεκασμένη περιοχή για τουλάχιστον 21 ημέρες». Οι φράσεις αυτές αντιγράφηκαν από τις χορηγηθείσες άδειες διάθεσης στην αγορά σκευασμάτων με δραστική ουσία chlorpyrifos και ουδεμία σχέση έχουν με τον καταναλωτή των μήλων. Αντιθέτως, ουδόλως αναφέρεται ότι το Κοινοτικό θεσπισμένο ανώτατο όριο υπολειμμάτων (MRL) του chlorpyrifos στα μήλα είναι ασφαλές όριο και έχει αξιολογηθεί σε επίπεδο Ε.Ε., ως εκ τούτου η ανίχνευση αυτή δεν θα μπορούσε να καταδεικνύει κανένα κίνδυνο. Το ίδιο συμβαίνει στη συντρυπτική πλειοψηφία των αναλύσεων. Οι φράσεις αυτές που αναφέρονται και στο δημοσίευμα, καθορίζονται μετά την αξιολόγηση των τοξικολογικών στοιχείων που είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν οι εταιρείες φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τίθενται με σκοπό τη διασφάλιση της υγείας των αγροτών – χρηστών φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
5. Στο δημοσίευμα αναφέρεται παραπλανητικά η ουσία flufenoxuron «σε δείγμα μήλου ... η οποία τώρα πια έχει άδεια χρήσης ως συντηρητικό ξύλων», αποσιωπώντας το γεγονός ότι πρόκειται για φυτοπροστατευτική ουσία που επιτρέπονταν να χρησιμοποιείται στα μήλα μέχρι 31-12-2012 και ότι τα μήλα του δείγματος μπορεί να ήταν περσινής εσοδείας. Η ανιχνευθείσα συγκέντρωση της ουσίας αυτής στα μήλα βρέθηκε 0,06 mg/kg, όταν το ανώτατο επιτρεπτό όριο υπολειμμάτων (MRL) σε όλη την Ευρώπη είναι 0,50 mg/kg, δηλαδή το εύρημα είναι απολύτως επιτρεπτό σε όλες τις χώρες της Ε.Ε.
6. Το μόνο εύρημα υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων ήταν σε ένα από τα 24 δείγματα και αφορά ανίχνευση oxamyl σε πατάτα. Η υπηρεσία μας λειτουργώντας άμεσα διενήργησε εκτίμηση βαθμού διατροφικής επικινδυνότητας στα επίπεδα υπολειμμάτων oxamyl που ανιχνεύτηκαν, από την οποία προέκυψε ότι αυτά υπερβαίνουν τους σχετικούς τοξικολογικούς δείκτες οξείας τοξικότητας (ARfD) όσον αφορά την κατανάλωση του προϊόντος από παιδιά. Η υπηρεσία κάλεσε άμεσα την Greenpeace να μας ενημερώσει για τα στοιχεία του δείγματος (έκθεση εργαστηριακής ανάλυσης – στοιχεία παραγωγού δείγματος και σημείου δειγματοληψίας) έτσι ώστε α) να αποσυρθεί άμεσα από την αγορά και να προστατευθεί η υγεία του καταναλωτικού κοινού και β) να διενεργηθεί επίσημη δειγματοληψία προς διερεύνηση των αναφερομένων και επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης, χωρίς να υπάρξει απάντηση μέχρι σήμερα.

Σχετικά με τα αναφερόμενα στο δημοσίευμα, αιτήματα της Greenpeace προς τον κ. Υπουργό, σας γνωρίζουμε κατ' αντιστοιχία τα παρακάτω:

1) Άδειες 120 ημερών

Σε κανένα από τα δείγματα δεν υπήρξε υπέρβαση ή παράνομη χρήση φυτοπροστατευτικού προϊόντος στο οποίο να χορηγήθηκε κατ' εξαίρεση άδεια διάθεσης στην αγορά 120 ημερών. Εντοπίστηκαν ίχνη diphenylamine σε συγκέντρωση μικρότερη των ανώτατων επιτρεπτών ορίων σε μήλα Ελληνικής και Ισπανικής προέλευσης. Στην Ελλάδα δεν χορηγούνται με ευκολία κατ' εξαίρεση άδειες διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, αλλά μόνον εφόσον έχουν ήδη χορηγηθεί και σε άλλα Κράτη – Μέλη τα ίδια προϊόντα και εφόσον αξιολογηθεί ότι είναι απολύτως απαραίτητη η αδειοδότησή τους.

2) Έλεγχοι εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Εσφαλμένα θεωρείται ότι η ουσία flufenoxuron δεν είναι φυτοπροστατευτική ουσία καθώς όπως προαναφέρθηκε είχε έγκριση να χρησιμοποιείται στα μήλα μέχρι 31-12-2012. Οι έλεγχοι της χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων αναλύονται παρακάτω.

3) Βάση δεδομένων λιανικής πώλησης φυτοφαρμάκων

Με τη με αριθ. πρωτ. 2519/28169/5-3-2013 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου, θεσπίστηκε η ηλεκτρονική καταγραφή της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Το νέο σύστημα αναμένεται να φέρει μια «επανάσταση» στο χώρο των γεωργικών φαρμάκων, καθώς για πρώτη φορά θα είναι δυνατόν να υπάρχουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία στα γεωργικά φάρμακα, που θα επιτρέψουν τη χάραξη και εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων προς όφελος του Έλληνα παραγωγού, του καταναλωτή και του περιβάλλοντος. Η ηλεκτρονική καταγραφή της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι μια ηλεκτρονική εφαρμογή στην οποία τα καταστήματα λιανικής πώλησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων με χρήση ειδικών κωδικών καταχωρούν κάθε λιανική πώληση με σκοπό τη συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων. Κάθε καταχώρηση αφορά τόσο τα στοιχεία του προϊόντος που πωλείται, όσο και στοιχεία για τη χρήση του προϊόντος (περιοχή, καλλιέργεια κ.α.).

Το όλο σύστημα αναπτύχθηκε πολύ πριν γίνει το δημοσίευμα της Greenpeace και ανακοινώθηκε στο κοινό με δελτίο τύπου που εκδόθηκε. Η έναρξη εφαρμογής του συστήματος ηλεκτρονικής καταγραφής της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων αναμένεται σύντομα.

4) Εφαρμογή των κανόνων ορθής γεωργικής πρακτικής

Η υπηρεσία μας σε συνεργασία με πολλούς άλλους φορείς, μεταξύ των οποίων και την ίδια την Greenpeace προετοίμασε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης εκδίδεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θεσπίζεται Εθνικό Σχέδιο Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος. Το σχέδιο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης έχει ήδη υπογραφεί από το Υπουργείο μας και αναμένεται η υπογραφή και από τα συναρμόδια Υπουργεία.

Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης προβλέπεται μεταξύ άλλων η θέσπιση συστήματος κατάρτισης των επαγγελματιών χρηστών φυτοπροστατευτικών προϊόντων (π.χ. παραγωγών). Μετά τις 26-11-2015 η πώληση γεωργικών φαρμάκων εγκεκριμένων για επαγγελματική χρήση περιορίζεται στα πρόσωπα που διαθέτουν πιστοποιητικό κατάρτισης.

Συνοψίζοντας,

Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων (μόνον 1 εργαστηριακή ανάλυση με πρόβλημα στις 24 που αναφέρεται ότι έγιναν) δεν δικαιολογούν τον πηγαίο τίτλο του δημοσιεύματος.

Οι σημάνσεις που αναφέρονται στη συσκευασία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, επίκληση των οποίων γίνεται στο δημοσίευμα, δεν σχετίζονται ουδόλως με τα ίχνη των υπολειμμάτων που ανιχνεύτηκαν.

Είκοσι τρία (23) στα είκοσι τέσσερα (24) δείγματα (παρτίδες προϊόντων) μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα όχι μόνον στην Ελλάδα αλλά και σε κάθε άλλο Κράτος – Μέλος της Ε.Ε., αφού δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs), όπως αυτά ορίζονται με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (πόσο μάλλον που οι συγκεντρώσεις χαρακτηρίζονται ως ίχνη).

Στην έρευνα της Greenpeace, το ένα από τα δείγματα με αριθμό 61767 όπου ανιχνεύτηκε oxamyl σε πατάτες σε συγκέντρωση 0,025 mg/kg χρήζει άμεσης διερεύνησης και ζητήθηκαν από την Greenpeace να μας ενημερώσει για τα στοιχεία του δείγματος (έκθεση εργαστηριακής ανάλυσης – στοιχεία παραγωγού δείγματος και σημείου δειγματοληψίας) έτσι ώστε α) να αποσυρθεί άμεσα από την αγορά και να προστατευθεί η υγεία του καταναλωτικού κοινού και β) να διενεργηθεί επίσημη δειγματοληψία προς διερεύνηση των αναφερομένων και επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης. Τα στοιχεία του μοναδικού δείγματος ζητήθηκαν και από τον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με δελτίο τύπου που εκδόθηκε άμεσα στις 16-5-2013. Μέχρι σήμερα τα στοιχεία αυτά δεν στάλθηκαν στην υπηρεσία μας.

Σε απάντηση των ερωτήσεων που θέτουν οι κ.κ. βουλευτές, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

1) Μέτρα για την προστασία των καταναλωτών, του περιβάλλοντος και των αγροτών

Για τον έλεγχο των υπολειμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα εισαγόμενα και στα παραγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης ως προς τα ισχύοντα ανώτατα επιτρεπτά όρια υπολειμμάτων (MRLs), η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Συντονιστική Εθνική Αρχή, οργανώνει και συντονίζει επίσημους ελέγχους, σε εγχώρια και εισαγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης. Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που είναι πλήρως εναρμονισμένη με την αντίστοιχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι επίσημοι έλεγχοι υπολειμμάτων γίνονται βάσει ενός ετήσιου κοινοτικά

συντονισμένου και ενός ετήσιου εθνικού προγράμματος ελέγχου υπολειμμάτων, τα οποία καταρτίζονται λεπτομερώς το μεν πρώτο από την Ε.Ε. και το δεύτερο από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.

Για τη λήψη των δειγμάτων που καθορίζονται στα προαναφερόμενα προγράμματα ελέγχου, οι δειγματοληψίες γίνονται σύμφωνα με τις καθιερωμένες από την Ε.Ε. αρχές (ΚΥΑ 91973/2003 σε εναρμόνιση της Οδηγίας 2002/63/ΕΚ), εξασφαλίζοντας ιχνηλασιμότητα για τα δειγματιζόμενα προϊόντα. Οι δειγματοληψίες γίνονται από τους δειγματολήπτες που προβλέπονται στο άρθρο 8 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8), οι οποίοι είναι ορισμένοι και βρίσκονται στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Πειραιά, Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας και Ναυπλίου) και στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων. Λαμβάνονται δείγματα από εγχώρια και εισαγόμενα φυτικά προϊόντα, σε όλα τα σημεία διακίνησής τους (πύλες εισόδου όπως λιμάνια, τελωνεία, αεροδρόμια, σημεία συγκέντρωσης όπως κεντρικές αγορές, συσκευαστήρια και σημεία διάθεσής τους όπως καταστήματα λιανικής, λαϊκές αγορές). Για τις αναλύσεις υπολειμμάτων των δειγμάτων που λαμβάνονται έχει οργανωθεί και λειτουργεί δίκτυο εργαστηρίων τα οποία βρίσκονται στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου και στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων γνωστοποιούνται από το εργαστήριο άμεσα (εγγράφως και ηλεκτρονικά) στην αρχή που διενέργησε τη δειγματοληψία και κινούνται άμεσα οι διαδικασίες για την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο κυρώσεων (διοικητικών και ποινικών) καθώς και στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου μας όπου, για τις υπερβάσεις των MRLs, με κατάλληλα μαθηματικά μοντέλα της Ε.Ε. και της EFSA, γίνεται εκτίμηση διατροφικής επικινδυνότητας (risk assessment).

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιείται ως δείκτης ο αριθμός περιπτώσεων υπερβάσεων σε σχέση με το συνολικό αριθμό δειγμάτων. Στη χώρα μας λαμβάνονται περίπου δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) δείγματα ανά έτος και μόνον ένα ποσοστό γύρω στο 3,5%. Η ανεύρεση 1 δείγματος υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων στα είκοσι τέσσερα δείγματα που λήφθηκαν οδηγεί σε ποσοστό 4,17%, το οποίο στατιστικά δεν διαφέρει από τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων σε εκατονταπλάσιο αριθμό δειγμάτων.

Με τον ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8) "Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις" που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 27-1-2012, μετά από εισήγηση της υπηρεσίας μας, αυστηροποιήθηκαν οι επιβαλλόμενες κυρώσεις και πλέον σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1 του ν.4036/2012, σε όποιον παράγει, εισάγει ή εξάγει φυτικά προϊόντα ή προϊόντα πρώτης μεταποίησης που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και τα φυτικά προϊόντα δεσμεύονται. Επόμενη διάθεση στην αγορά παρτίδας φυτικών προϊόντων ίδιας προέλευσης επιτρέπεται μόνο εφόσον προηγηθεί έλεγχος υπολειμμάτων από την Αρμόδια Αρχή και διαπιστωθεί ότι τα υπολείμματα δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005. Αν διατεθούν προϊόντα στην αγορά πριν προηγηθεί επαναληπτικός έλεγχος υπολειμμάτων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ. Σε δε περίπτωση επανάληψης παράβασης τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται και το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι λιγότερο από το διπλάσιο του προηγούμενου επιβληθέντος. Τα πρόστιμα πλέον επιβάλλονται με Υπουργική Απόφαση.

Συνολικά από το 2003 έως σήμερα έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις σε εξακόσιες ογδόντα τρεις (683) περιπτώσεις παράνομης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων και εισαγωγής φυτικών προϊόντων που έφεραν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια και επιβλήθηκαν πρόστιμα συνολικού ύψους ενός εκατομμυρίου εκατόν ενενήντα τριών χιλιάδων και τετρακοσίων ευρώ (1.193.400 €).

Αναλυτικά έχουν επιβληθεί μέχρι σήμερα οι παρακάτω κυρώσεις:

ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	Κυρώσεις	2003-2006								Σύνολο Ετών
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Παράνομη χρήση φυτοπρ. προϊόντων	Αριθμός	96	49	65	32	199	83	67	40	631
	Πρόστιμα (€)	245400	38900	29800	19400	142200	37000	48500	27200	588400
Εισαγωγή φυτικών προϊόντων με υπολείμματα > των	Αριθμός	21	2	1	3	13	8	4	0	52
	Πρόστιμα (€)	228000	20000	20000	20000	181000	124000	12000	0	605000

MRLs

Παράνομη εμπορία φυτοπρ. προϊόντων	Αριθμός	25	20	22	5	11	5	9	3	100
	Πρόστιμα (€)	138174	100000	110000	20000	27000	38000	19000	16000	468174
Παράνομη συσκευασία	Αριθμός	30	19	15	12	18	5	1	1	101
	Πρόστιμα (€)	86738	45000	40000	51000	50000	10000	2000	0	284738
Νοθευμένα φυτοπρ. προϊόντα	Αριθμός	18	1	3	0	11	2	0	2	37
	Πρόστιμα (€)	60804	5000	55000	0	121000	10000	0	15000	266804
Διακίνηση μη εγκεκριμένων προϊόντων	Αριθμός	15	14	34	6	19	43	42	19	192
	Πρόστιμα (€)	70000	116000	84400	37000	112000	420500	268000	150000	1257900
Εφαρμογή απεντομώσεων μυοκτονιών	Αριθμός	7	0	1	9	9	8	2	0	36
	Πρόστιμα (€)	23500	0	1000	36000	28300	12000	4000	0	104800
Αρνηση παροχής / παροχή ψευδών πληροφοριών στα ελεγκτικά όργανα	Αριθμός	5	1	1	1	1	1	2	0	12
	Πρόστιμα (€)	11500	8000	1000	2000	1000	800	3000	0	27300
Παράνομη εξαγωγή φ.π. (PIC)	Αριθμός	1	0	0	1	0	0	0	0	2
	Πρόστιμα (€)	10000	0	0	10000	0	0	0	0	20000
Παράνομη διαφήμιση φ.π. - βιοκτόνων	Αριθμός	1	5	2	1	1	1	0	0	11
	Πρόστιμα (€)	500	24500	2500	0	10000	2000	0	0	39500
Κατοχή/εμπορία/διάθεση ληγμένων φ.π./βιοκτόνων	Αριθμός	0	0	1	0	4	0	1	21	27
	Πρόστιμα (€)	0	0	3000	0	20000	0	5000	32200	60200
ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	Αριθμός	219	111	145	70	286	156	128	86	1201
	Πρόστιμα (€)	874616	357400	346700	195400	692500	654300	361500	240400	3482416

Πλέον σε κάθε περίπτωση παράνομης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων περικόπτονται άμεσα και οι κοινοτικές ενισχύσεις που τυχόν ανέμενε να λάβει ο εμπλεκόμενος παραγωγός στα πλαίσια μη τήρησης της προβλεπόμενης μη συμμόρφωσης.

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν πέραν κάθε αμφιβολίας την πρόθεση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας από την κατανάλωση φυτικών προϊόντων που φέρουν παράνομα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

2) «Προτίθεται να απαγορεύσει την εισαγωγή προϊόντων τα οποία έχουν ψεκαστεί από ύποπτες ουσίες;»

Η εισαγωγή φυτικών προϊόντων στη χώρα μας αλλά και σε όλα τα Κράτη – Μέλη επιτρέπεται μόνον εφόσον τα ανιχνευόμενα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων βρίσκονται σε συγκεντρώσεις που δεν ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005.

Στις περιπτώσεις απαγορευμένων ουσιών («ύποπτων»), τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs) έχουν οριστεί στο ελάχιστο όριο ανίχνευσης (LOD), ως εκ τούτου προϊόντα που φέρουν υπολείμματα πάνω από τα ελάχιστα αυτά όρια δεν επιτρέπεται να εισαχθούν στη χώρα μας

3) «Προτίθεται να αυστηροποιήσει το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών και να ορίσει ανώτατα όρια χρήσης αυτών των ουσιών, καθώς και την αναγραφή στις συσκευασίες των οδηγιών χρήσης με κατανοητό και σαφή τρόπο;»

Όπως προαναφέρθηκε το νομοθετικό πλαίσιο είναι ήδη αυστηρό. Τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs) έχουν οριστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 και επαναξιολογούνται σε επίπεδο Ε.Ε. όποτε κριθεί απαραίτητο. Όλες οι συσκευασίες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων φέρουν αναλυτικές οδηγίες χρήσης καθώς και οδηγίες προφύλαξης.

Επιπροσθέτως αυτών με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων που ήδη υπογράφηκε από το Υπουργείο μας και πολύ σύντομα θα υπογραφεί και από τα συναρμόδια Υπουργεία θα

καθορίζονται

καθορίζονται οι ποσοτικοί και άλλοι στόχοι, τα μέτρα και τα χρονοδιάγραμμα αυτών για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον και για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της εισαγωγής της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΠ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ